

עם הספר

כופרים? אם תשאלו את הקראים, הם בכלל היהודים האולטימטיביים. הם מאמינים במה שכתוב, בדיוק כמו שכתוב, ללא פרשנויות. הרב הראשי לישראל לא מוכן אפילו להיפגש עמם, ובתקציבים שלהם כל הזמן נוגסים, אבל הפעם, וברוח המחאה, הם משיבים מלחמה. פרשת ויקרא ← רנן נצר

"המצב העדתי בישראל כיום הוא כלייך רעוע, שהרבנות בפורמט הנוכחי שלה מיצתה את עצמה", אומר הרב פירוז. "הציבור החילוני די סולד מהרבנות, ולא בכדי יש דברים בגו"

ל בית הכנסת היהודי קראי בשכונת ד' בבאר שבע מתקבצים ובאים מתפללים לקראת תפילת הערב. בחרר צדדי יושבת חבורת גברים, וכמנהג הקראים חולצת נעליים לפני הכניסה לבית הכנסת החף מכיסאות ומשולחנות, ששטיח מכסה את כל רצפתו. חלקם חובשים כיפות סרוגות, חלקם שחורות; חלקם גברים בג'ינס שהגיעו אחרי יום עבודה, חלקם בני נוער עם קפוצ'ונים חורפיים שאחרי התפילה יישארו כאן לשיעור התורה השבועי. הם עטופים בטלית, פתיל בצבע תכלת שזור בציציותיהם. הם לא מניחים תפילין וגם אינם טובלים במקווה. מי שמגיע לבית הכנסת חייב בטבילה ב"מים זורמים", כלומר מקלחת סטנדרטית מספיקה בהחלט. לעזרת הנשים

מתפללים בבית הכנסת היהודי קראי באר שבע.
"יש זרעים מאוד רעים בתרבות הישראלית"

צילומים: רפי קוז

נכנסים עם כיסוי ראש ובגדיים: הנעליים שדרכו במקומות מזהמים וטמאים נשארות בצד. לפני זמן קצר הגיע לבית הכנסת גם הרב משה בן-יוסף פירוז, הרב הראשי של העדה הקראית, הישר מאוניברסיטת בן-גוריון הסמוכה, שם הוא עובד כמהנדס מערכות מחשב ובמקביל כותב דוקטורט במחשבת ישראל. "אין לנו לבוש מיוחד", הוא מסביר לפני התפילה. "התורה לא אמרה איה כובע לחבוש ואיה מעיל ללבוש, והמהות חשובה לנו יותר מצבע הכיפה. הפלורליזם בחברה הקראית רחב יותר מזה שבחברה הרבנית". הקראים, מתברר, נוהגים לכנות את הדתיים-אורתודוקסים "רבנים", כפי שהיה נוהג לפני מאות שנים. הם אף מקפידים לכנותם "אחינו הרבנים", כנכתב בהלכה הקראית, כאילו לא קיים סכסוך עמוק וחריף בין שני הזרמים

היהודיים הללו כבר כ-1,200 שנה, מאז היווסדה של הקראות. פירוז נושא תפילה בקול צלול ורם. המתפללים מצטרפים אליו, כורעים על השטיח, נופלים אפיים ארצה ומשתחוים פעמים מספר. הקראים כבר רגילים לרתיעה שמעורר לעתים האקט הפיזי הזה בקרב מי שאינו בן העדה ולהשוואה המיידית למוסלמים. פירוז מצדו מזכיר שבתורה נכתב שגם אבות אבותינו נהגו להשתחוות. "אלוהים נתן את התורה, לא אנחנו. צריך לדעת איך לקרוא אותה ולא להשתמש במעטפת שנקראת התורה שבעל פה, שהודבקה במשך דורות על היהדות וטשטשה לחלוטין את היופי ואת האמת שקיימים בדת". זהו בדיוק ההבדל המהותי בין היהדות הקראית לבין האורתודוקסית-מרכזית: הקראים מאמינים

בתורה שכתב, כלומר בקריאת התנ"ך על דרך הפשט - ומכאן גם מקור שמם. הם אינם מקבלים את התורה שבעל פה וטוענים כי התנ"ך מהווה את מקור הסמכות הדתי היחיד לעם ישראל. האורתודוקסים, לעומת זאת, רואים בתורה שבעל פה מקור הלכתי מובהק. הברלי הגישה הללו הובילו להתפתחותן של שתי הלכות נפרדות כבר במאה השמינית לספירה, ומאז ומעולם היה היחס בין המחנות מורכב וסבוך. יחסה של הרבנות לקראות לא היה עקבי לאורך ההיסטוריה ונע בין גישה סובלנית לבין דרישה לנדרותם תוך סכסוכים מרים. הקמתה של מדינת ישראל, שאליה התקבצו קראים בעיקר ממצרים אך גם מסוריה, מעיראק וממזרח אירופה, לא הביאה לפיוס בין הצדדים. הלפך: הקראות חיה מאז כמיעוט דתי שמנסה לשרוד במדינה שבה האורתודוקסיה

שלטת ופטרונית, תחת הנהגתה של הסמכות הרתית העליונה בישראל - הרבנות הראשית. אלא שלאחרונה טוענים ראשי העדה הקראית לאפליה עקבית מצד המדינה לעומת עדות ודתות אחרות, פיננסית ומהותית, וכי הממשלה מתנערת מהם ומנסה להצד את צעדיהם. כיום הם נאבקים על דרישותיהם לשוויון זכויות ולהכרה ציבורית, ואף מאמינים כי הקראות יכולה להוות אלטרנטיבה לרבנות. "ליהדות הקראית יש הרבה מה להציע, והיא יכולה להראות את היהדות מפרספקטיבה שרוב הציבור אפילו לא מכיר ולא יודע שהיא קיימת", כך פירוז. "אני חושב שהמצב העדתי בישראל כיום הוא כלייך רעוע, שהרבנות בפורמט הנוכחי שלה מיצתה את עצמה. הציבור החילוני די סולד מהרבנות, ולא בכדי יש דברים בגו".

הרבה בורות של מורים
העדה הקראית בישראל, לרברי פירוז, מונה כארבעים אלף איש - ביניהם דתיים, מסורתיים וחילוניים. הם מתרכזים בעיקר בעשרה מקומות יישוב, בהם רמלה, באר שבע, אשדוד, ירושלים, אופקים, ראשון לציון והמושבים רנן ומצליח. ולמרות זאת, קיים חוסר מודעות בולט לקיומם. פרופ' דניאל לסקר, מומחה למחשבת ישראל מאוניברסיטת בן-גוריון, אומר שחוסר המודעות אינו נחלתם הבלעדית של חילוניים: "אילו היית שואלת ברחוב רב אורתודוקסי מה בדיוק עושים הקראים, אני לא חושב שהוא היה יודע, אלא אם יש לו ידע מיוחד בתחום או שבעיר שלו מתגוררים קראים. במשך יותר מאלף שנות היסטוריה ייצגו הקראים את היהודי האחר, האולטימטיבי. גם היום, בציבור

הרב פיזח ומתפללים: "בניגוד להערצה עיוורת, קרי דבריו של הרב הם דבר אלוהים חיים, אצלנו אין את הגישה הזאת"

הישראלי אין מודעות לכך שהקבוצה הזאת קיימת ופעילה. מעבר לכך, רבים מהקראים הם חילונים, וחלקם גם לא אומרים כריש גליי שהם קראים". פירוז מספר כי מספר הקראים נשאר פחות או יותר קבוע מאז קום המדינה, ובכל מקרה "הכמות אינה מעניינת אותי, היא לא פרמטר לאיכות. אמר הקב"ה: 'לא מרובכם'. אלוהים לא בחר בעם ישראל כי אנחנו היינו הרוב".

למה רבים בכלל לא יודעים שאתם קיימים?
 "יש לכך רועים מאוד רעים בתרבות הישראלית. זה מתחיל בחינוך. עד היום יש בורות של מורים בבתי ספר מסוימים; מספרים שם כל מיני סיפורים שהקשר שלהם למציאות הוא מקרי בלבד. אומרים שהקראים הם לא יהודים, שהם צריכים גיור. מצאתי אפילו אנציקלופדיה משנות ה-80 שבה נכתב שזו דת של כופרים".

חוסר המודעות הזה מפתיע אותך?
 "לצערי הרב, החברה המודרנית אינה חברה שכלתנית. היא לא חברה ששואפת ללמוד ולהרחיב את האופקים, וזה לא רק בענייני דת. במקום השכל החושב יש לנו מקלדת ומחשב. אנשים עוסקים יותר בשעשועים היומיומיים ופחות במהות חיהם. יש גל של חילון השוטף את התרבות האנושית".

לחוסר ההכרה תורמת בעיקר העובדה שממשלות ישראל לדורותיהן מעולם לא הכירו בקראות כעדה דתית חוקית. כך מתנהלת העדה כגוף פרטי, במסגרת עמותת היהדות הקראית העולמית שמרכזה ברמלה. בשנה האחרונה נבחרה לעדה הנהגה חדשה וצעירה מאוד: הרב הראשי פירוז, רק בן 39, נכנס לנעליו של הרב אליהו מרוזוק, אשר שימש כעשרים שנה בתפקיד; עוד נבחרו יו"ד העמותה, עו"ד נריה הרואה, 28, ומנכ"ל שלמה גבר, 40. הממותה כוללת מועצה דתית, וכן מועצת חכמים, הפוסקת בעניינים הלכתיים ובה ישבעים ותיקי העדה. ההנהגה החדשה חידשה לאחרונה מנהג שלא היה קיים בקראות ב־500 השנים האחרונות: גיור.

הרב מייעץ, לא פוסק

מחויבות הקראים רק לרבני המקרא המפורשים הביאה למנהגים שונים מאלה הנהוגים בורם היהודי המרכזי. נתחיל, דווקא, בנשים. על רקע הדרת המין הנשי בעיר הבירה והקצנה החרדית שם, ניסיון להבין את מעמדה של האישה הקראית מגלה כי היא משופר לעומת עמיתתה ה"רבנית". הקראים, למשל, לא מברכים "ברוך שלא עשני אישה" ולא מקבלים את האיסור ההלכתי "קול באישה ערווה" - גישה שונה להלוטין מוז האורתודוקסית, שהביאה לאחרונה לסערה בעקבות החרמת שירת נשים בצה"ל. האישה הקראית וכאית לקבל גט גם במצב שבו בעלה מסרב לתת לה אותו, אם בית הדין הקראי מאשר זאת; היא יכולה לשמש כמוהלת וכשוחטת, וביום כלולותיה גם היא חותמת, כמו הגבר, על הכתובה.

גם מעמדו של הרב אינו זהה. אם אצל האורתודוקסים הוא הפוסק, אצל הקראים הוא על תקן מייעץ. "בניגוד להערצה עיוורת, קרי דבריו של הרב הם כמעט דבר אלוהים חיים אצל האורתודוקסים, אצלנו אין את הגישה הזאת". מסביר פירוז. "רב הוא אדם הנחשב לבעל ידע מאוד גדול וסמכות הלכתית, אבל המוטו הקראי הוא שעל האדם האינדיבידואל מוטלת האחריות הסופית למעשיו".

הלאה: גם טקסי האשכבה שונים, ולכן לקראים יש חברת קבורה המשרתת רק אותם וחלקות קבורה נפרדות. כללי השחיטה והכשרות שונים אף הם. כך, למשל, האיסור ברבר "בישול גדי בחלב אמו" מתפרש אצל הקראים על-פי הפשט - כלומר איסור על בישול גדי, טלה או עגל בחלב אמו ואכילתם, ולא איסור כללי לערבב בשר עם חלב.

את אחד מסלעי המחלוקת בין הזרמים מהווה לוח השנה הקראי, השונה מזה הרבני. הקראים קובעים את מועדי החגים על-פי תצפיות על הירח שהם מקיימים, ובהתאם קובעים את ראש החודש, ואילו לוח השנה העברי המקובל מחשב מראש את

חודשי השנה. כך קורה שחלק מן החגים חלים בימים שונים, ביניהם אפילו יום הכיפורים. "לא אנחנו שינינו את לוח השנה, אלא היהדות האורתודוקסית שינתה את עורה ואת פניה והם מודעים לזה", טוען פירוז. אגב, שוני זה עלה לפני חודשים מספר למודעות בעקבות טריגר עתיר רייטינג, כאשר רותם כהן, אחד המתמודדים ב"כוכב נולד", לא הגיע לאחת התוכניות. כהן, קראי ובמקרה גם אחיינו של פירוז, חגג באותו יום את חג השבועות, שצוין בעדה ימים אחרים לאחר המועד המקובל. "הוא שמר על דתו ועל כבודו, הוא לא המיר את דתו בגלל תוכנית כזאת או אחרת", אומר הרוד.

מועדי החגים השונים, לרבני פרופ' לסקר, מהווים את אחת הסיבות לכך ש"קשה ומאתגר יותר לשרוד כמיעוט יהודי בתוך רוב יהודי במדינה יהודית, מאשר כמיעוט יהודי בגולה. למשל, הקראים אינם חוגגים את חנוכה (מכיוון שאינו מוזכר בתורה שבכתב). יותר קל ליהודי באמריקה להסביר לילדים שלו שהם לא חוגגים את כריסמס, מאשר להסביר זאת לילד יהודי בישראל שלומד בבית ספר דגיל".

הקראים מסרירים את ענייני הנישואים והגירושים בבית דין, הפועל באופן עצמאי ובמנותק ממוסדות השלטון מצד אחד, אך מקבל תקציבים מטעם המדינה מצד שני. הנישואים מתנהלים בסוג של אנומליה משפטית: את הטקס עורך רב קראי שלא הוסמך על-ידי הרבנות אלא על-ידי שר הרתות, אך משרד הפנים רושם את הזוגות הללו כנשואים בהתבסס על תעודות נישואים שניתנות בבית דין הנמצא מחוץ לחוק. גם בתעודות הגירושים מכירה המדינה, ובכך למעשה מרברת בשני קולות. ואם בעבר נמנעו הקראים והרבנים להתחתן זה עם זה, כבר למעלה מעשור שנישואים כאלה מתקיימים בגלוי.

המערכת מערימה קשיים

חלק מן המנהגים השונים קשורים, כמובן, להליכים ביורוקרטיים שהמדינה אינה ממהרת לזרז. לטענת הקראים, בעדה אולו תעודות הגירושים והם אינם מקבלים חרשות ממשרד הפנים הרף בקשותיהם, ובמשך חודשים רבים עוכבו גם רישיונות הקבורה. בנוסף, הרב פירוז עדיין לא מונה כרושם נישואים וגירושים, על אף שזמאו הקמת המדינה קיבלו הרבנים הראשיים של העדה מינוי כזה על-ידי שר הרתות. "יש סחבת אחת גדולה", הוא קובל. "תירוצים והמצאות לרוב, אך בפועל - כלום. זה עצוב. אנחנו מדברים על סטטוס קוו שעבר יפה מאוד שישים שנה, ובוקר אחר בהיר - לא מאשרים. הם מערימים עלינו קשיים שלא בסמכותם.

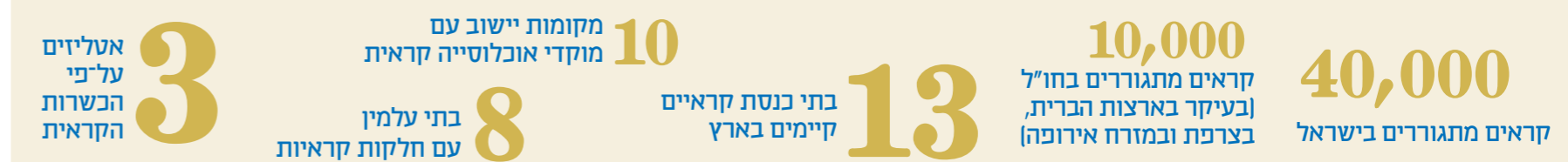
"אנחנו לא מכירים בסמכות של היהדות האורתודוקסית בשום עניין הלכתי ולא מעוניינים בשירותים שלהם. אם יש ציבור שהולך אחריהם, זכותם לעשות איתו מה שהם רוצים. הציבור הקראי מעוניין בשירותים שאנחנו נותנים לו, והם מונעים מאיתנו לתת את השירותים הדתיים. זאת פגיעה. אנחנו מחפשים לקיים את ההלכה כמו שאנחנו מבינים אותה. אני נגד כפייה דתית".

אז מיהו בעצם הגורם הממשלתי שמטפל המשך בעמוד 42

"הרגשתנו היא כי נעלמה פועלת במישורים שונים בניסיון לקעקע את קיומה של עדת הקראים", אומר נריה הרואה. "70% מהמחזור שלנו ממומנים על-ידינו באופן עצמאי. זה הפוך ממה שקורה במועצות דתיות אחרות"

העדה הקראית בישראל במספרים

תגובת הרב הראשי שלמה משה עמאר, באמצעות ראש לשכתו, הרב יעקב בצלאל חדר: "את התנועה הקראית ייסד ענן בן דוד הקראי, אשר נכשל ולא קיבל את כתר הגאונות שבבבל ומתוך כאבו ושנאתו לרבנים הלך בדרך אחרת וביטל את התורה שבעל פה. כמוכן שאז הופרש ענן מן הקהילה היהודית ומנהיגי הדורות לחמו בו ובמשנתו בתוקף. יחסם של חכמי ישראל לתנועה הקראית היה נוקשה, אך מאידך תמיד ניסו להחזירם לחיק היהדות. "הרבנות אינה דוחה את הקראים. להיפך, היא אף מכשירה אותם לנישואים. הרבנות הראשית אימצה את פסיקתו של הרב עובדיה יוסף, המתיר נישואים עם בני כת הקראים, ובלבד שיקבלו על עצמם להאמין בתורה כמקובל אצל היהודים מדורות עולם. הרב עמאר ממשיך את דרך פסיקה זו.

"לגבי הטענה כיצד ייתכן שהראשון לציון נפגש עם נוצרים, מוסלמים ואישים מדתות נוספות, ואילו את הקראים אינו מוכן לפגוש, התשובה ברורה: כל אנשי הדת מייצגים דתות שונות לחלוטין, לגיטימי לכבד אותם ופגישה עימם אינה מהווה מתן לגיטימציה כלשהי לרעיונותיהם. אך העדה הקראית וכן הרפורמים והקונסרבטיבים מתיימרים לשנות את פני היהדות ולחלוק על מושגי היסוד המקובלים מעל ל-3,000 שנה. לכן הרב אינו מוכן להיפגש עמם ולא לתת להם שום לגיטימציה, כל עוד הם מחזיקים בדעות אלו."

תגובת משרד הפנים: "משרד הפנים מטפל בצרכי העדה הקראית בהתאם לתקציב שמועבר לצורך זה ממשרד האוצר. משרד הפנים פנה למשרד האוצר על מנת להגדיל את תקציב העדה, הנושא יטופל בזמן הקרוב". מהמשרד לשירותי דת נמסר כי העדה הקראית אינה בתחום אחריותו.

מכשירים קראים, וכשהם לא רוצים - אז לא. ואם בן קהילה שלנו רוצה להתחתן עם רבנית, כבר שמעת על ספקטרום רחב של תגובות."

אילו תגובות למשל?

"תלוי לאיזה רב הוא הולך. בין מצב שבו אומרים לקראי שהוא צריך להתגיר או להצהיר שהוא מקבל על עצמו את התורה שבעל פה, לבין מקרה אחר שהבן אדם נכנס, נתן סכום מסוים ויצא כיהודי רבני לכל דבר מהדלת. זה מציג אותם באור מאוד לא יפה. להגיד שזו ההלכה שניתנה למשה מסיני? - לא נראה לי."

אתה מודאג ממצבה של העדה הקראית?

"ממש לא. אני בוטח בבורא עולם ואינני בוטח באדם. אני יודע שהכול משמיים והכול לטובה, ואת העזרה שלנו נקבל מהקב"ה. הוא דאג לנו מאז ומעולם. אני צופה לעדה התפתחות מרהיבה, ואני גם מקווה שהמחאה החברתית בישראל חלחלה."

איך המחאה החברתית תורמת לקראים?

"במסרים שלה על שוויון זכויות לכולם. אני מקווה שהחברה הישראלית תתעשת מההוריקן שאנחנו נמצאים בו ותפנה לדרך יותר אנושית. אנשים חיים ברחובות, לאנשים אין מה לאכול, ואני רואה את התנאים של עובדי הקבלן. אחת הסיבות שהקב"ה שלח נביאים להתריע היא בגלל פגיעה בחלשים. הוא העניש באופן חזק מאוד, על זה אין חמלה. אנחנו חוזרים על אותן טעויות; אמנם במעטפת מודרנית של אינטרנט, טיסות וכולי, אבל באופן לא פחות גרוע מהחברה שהייתה קיימת לפני חורבן הבית. הגיע הזמן שנתעורר."

הרב פירוז בתפילה: "אחת הסיבות שהקב"ה שלח נביאים להתריע היא בגלל פגיעה בחלשים. על זה אין חמלה"

"ישנו סקטור אחר שאומר שהקראים לא יהודים ושהם נחשבים לממזרים", כך הרב פירוז. "כאדם שמכיר גם את ההלכה האורתודוקסית וגם את הקראית אני יכול להגיד שבשהם רוצים 'להכשיר חזיר' הם יודעים לעשות את זה"

הרב הראשי לא זמין

מעמדה הבעייתי של העדה עלה לסדר היום לפני שבועות ספורים, כשהם רשמו לטובתם הישג משפטי בבית משפט השלום ברמלה. תחילתו של הסיפור בקנס בסך 1,000 שקלים שהטילה הרבנות על אטליז ברמלה, המציג עצמו כ"כשר בהשגחת היהדות הקראית". הרבנות טענה כי מדובר בהטעיית הציבור, שכן על-פי החוק אין להציג בית אוכל ככשר אלא אם יש ברשותו תעודת כשרות מטעמה. העמותה - אחת מבעלי העניין באטליז, פנתה לבית המשפט, שהורה על ביטול הקנס וקבע כי לא נעשתה הטעיה.

פירוז מספר כי טרם הפנייה לבית המשפט ביקש פעמים אחדות להיפגש עם הרב הראשי הספרדי, שלמה עמאר, על מנת ליישב את ההדורים. לדבריו, הוא נתקל בסירוב. "פנינו ללשכה שלו ואמרנו, יש לנו הנהגה חדשה, בואו ניפגש ונכיר זה את זה. קיבלנו תגובה בטון שאומר, אם תמשיכו ככה ולא תשלמו את הקנס, נתבע אתכם, נלך לרשם העמותות ונגיד שאתם עוברים על החוק. מהרצון שלנו להיפגש הייתה התעלמות מוחלטת. זה היה מביש."

זה בעיקר נשמע מעליב.

"נכון. כשהם רוצים להצטלם ולהתחבק עם נוצרים ומוסלמים בבית ראש הממשלה, הם יודעים לעשות את זה יפה מאוד. נעלבתי במובן הקהילתי של המילה. זאת תעודת עניות למסדר הדתי, שנוהג בולז'ול בכבודו של אדם באופן כללי. לצערי הרב, זה לא מפתיע אותי. יש כל מיני תופעות של בלגן. סוג של יחס שלא עולה על הרעת במדינה מתקנת."

למה לדעתך ברבנות לא נפגשים איתכם?

"מאז ומעולם הקראות היוותה אתגר אינטלקטואלי למסדר הרבני. אני חושב שכלפי החוג שלהם הם לא רוצים להיראות כאנשים שנפגשים איתנו; שכאילו הם נותנים לגיטימציה לקראים - מדברים איתם, מכירים בהם כיהודים."

הרבנות מכירה בכם כיהודים?

"זאת שאלה מעניינת, מהסיבה הפשוטה שתלוי את מי שואלים. בהלכה האורתודוקסית יש רבנים שמביאים פסקי דין על פסקי דין שמקבלים את הקראים כיהודים לכל דבר ועניין, וזה בדרך כלל מהסקטור הספרדי. ישנו סקטור אחר, שאומר שהקראים לא יהודים ושהם נחשבים לממזרים. כאדם שמכיר גם את ההלכה האורתודוקסית וגם את הקראית, אני יכול להגיד שכשהם רוצים 'להכשיר חזיר' הם יודעים לעשות את זה; או כשהם רוצים הם

בקראים? בעבר הייתה מחלקה ליהודים קראים במשרד הדתות. עם פירוק המשרד ב-2004 הועבר הטיפול בהם למשרד הפנים, אך הקראים טוענים כי מדובר בטיפול תקציבי בלבד ולא מקצועי. גם הצעות חוק שהועלו בעבר בעניין מעמדם, נפלו.

"כבר שמונה שנים אנחנו לא מקבלים מענה מקיף לצרכים שלנו", טוען נריה הרואה, יו"ר העמותה. "גם אנחנו קצת אשמים שעד עכשיו לא דרשנו יותר מדי, ולהם זה היה נוח. לפני כמה חודשים נפגשנו עם השר לשירותי דת, יעקב מרגי (ש"ס). רצינו לבדוק אפשרות שנוכל לעבוד תחת כנפי המשרד שלו. הוא אמר לנו שהוא מטפל רק במועצות דתיות, ומכיוון שאנחנו לא נחשבים למועצה דתית מוכרת, הוא לא יכול לעסוק בעניינינו". פירוז נחרץ יותר: "אין עם מי לדבר - זה המסר החרוף שאני מקבל ממשרדי ממשלה. אנחנו נופלים בין הכיסאות."

ראשי העדה דורשים ממשרדי הפנים והמשפטים כי המדינה תקים מועצה דתית קראית עצמאית, וכי תבוטל הפחתת התקציב לשירותי דת לקראים, המתבצעת לטענתם באופן עקבי ובמקביל לגידול בתקציבי מועצות אורתודוקסיות ובתקציבי עדות לא יהודיות. "הרגשתנו היא כי יד נעלמה פועלת במישורים שונים בניסיון לקעקע את קיומה של עדת היהודים הקראים", טוען הרואה. לדבריו, הכנסות העדה מהממשלה עמדו ב-2010 על 1.6 מיליון שקלים, ואילו תרומות פרטיות שמקבלת העדה והכנסותיה משירותי דת עמדו על 3.3 מיליון שקלים - "כלומר, כ-70% מהמחזור שלנו ממומנים על-ידינו באופן עצמאי. זה יחס הפוך ממה שקורה במועצות דתיות אחרות."

לדברי פירוז, המשמש בתפקידו בהתנדבות, "יש ניסיון מצד המסדר לא לנהוג בנו כאזרחים שווים זכויות. אנחנו משרתים בצבא, יש לנו חיילים ביחידות המודיעין הסודיות ביותר, אנחנו עושים מילואים ומשלמים את חובותינו לחברה. אבל זכויות אנחנו לא כל-כך רואים. מצרים את עצמינו בכל מיני שיטות ומנגנונים. בכל שנה הם מוצאים איזו דרך לנגוס בתקציב. עד היום לא נקטנו צעדים פוליטיים, אבל הבנו משר מסוים שעל מנת לקדם את זה, אפשר ורצוי לעשות לובינג אצל הפוליטיקאים."

ולעשות לובינג זאת פריבילגיה מבוהנתכם?

"כן. אנחנו עוסקים בלשרוד. התקציב שלנו ממלא את החורים הקטנים, משלם משכורת לפנסיונרים, וממש יושב על התפר הצר."